

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1887, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimite mai cu înlesnire pîlîngă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Decembre 1886, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedarea foaiei*).

Onorații cetitori sunt rugați a grăbi cu trimitereterea prețului de abonament, spre a se putea regula espedițiunea foaiei. De așî încolo foaia se va trimite numai acelor domni, cari vor fi trimis prețul abonamentului.

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fîșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 9 Ianuarie.

Nu este tocmai așa de mult, de când românul dus din patria noastră în altă țară — după un interval de mult un an doi, se reintorcea ear la vatra străbună.

Cîntecul „Dâmbovița apă dulce, cine o bea nu se mai duce,” nu prea avea farmec pentru inima românului indoșiată de dorul de patrie.

Astăzi însă lucrurile s'au schimbat, și dacă moșii nostrii ar reinvia din mormînturi și ar vedea mișeriile, cu cari luptă țeranul din comitate, șeu nu-și ar veni la socoteală vechia țicală românească, „fie pînea cât de rea, tot mai bine în țeara mea.”

E drept, că anul libertății a deslîntuit pe român din robia seculară, la care l'a fost osîndit coalitiunea dușmănoasă a celor 3 națiuni și 4 religii sau mai bine a celor 7 pîcate vechi de moarte ale Transilvaniei, dar deslîntuirea aceasta a avut o curată foarte scurtă. Astăzi, ce e drept, după formă

suntem egal îndreptățiți ca cetățeni, dar și de și ne putem convinge, că în faptă nu avem nici o inriurîntă în vieța publică a statului. Pas de pas ne convingem, cum se paralisează dispozițiunea legii, când e vorba a se aplica legea.

Caci după lege se întemplă, ca în comitate cu maiorități însemnate de români, ei nu au nici o incurgere în afacerile comitatense, și tot după lege suntem siliți să nu putem alege nici un reprezentant în dieta țerei, ca cel puțin acolo să străbată motivele noastre dureri.

S'a înnaugurat lupta de rasă sub formă de cultură și se găsesc așî oameni cu titluri onorifice, câștigate pentru servițul cauzei acestia.

Înfîșărea unei bance în Abrud e destul, ca să se semnaleze o mișcare de moți în munții apuseni, pînă când întreprinderea nevinovată este și tînde a oferii țeranului mijloace de a nu emigra de aici și a lăsa terenul în mâinile evreilor.

E nevinovată întreprinderea — dar i-se atribuie totdeauna tendințe ascunse, pînă când cărțile deschise sunt înnaintea ori căruia for public și controlată este ori ce poziție din erogate și percepte. Se află de consult a se înfășă lucrul, ca o pornire dușmănoasă, pre când noi asupriții și intru multe neîndreptățiții nu facem alta, decât luptăm luptă grea, cu arme oneste și loiale pentru esistența noastră atacată la temelile ei.

E mare durere în cercurile datătoare de ton, că românii din imperiul austro-ungar și-au păstrat trăsurile lor naționale și au venit la deplină convingere, că școala este mijlocul cel mai eficace pentru ridicarea lui, a venit la convingerea, că dacă îi este iertat ungurului, neamțului și altuia să fie domn — nu urmează, că românul să fie tot slugă — și nisuesce și el spre domnie — care așî se mai poate câștiga nu cu titlul din nascere, ci prin muncă, prin școală, prin lumină.

Românul o susține aceasta, și spre acest scop pune umăr la umăr.

Generalisată această dorință, avem cuvînt a susține, că nu este putere, care să o poată pune în cătuși, pentru că dorința aceasta este numai eflucul neajunsurilor ce a îndurat și îndură românul și de și.

Mișcarea aceasta nu este o mișcare agresivă, nici o mișcare periculoasă pentru patrie, ci ea este o mișcare, ce ar trebui sprijinită și împintenată, fiind ea de o natură îndreptată spre fericirea cetățanului fie el de ori ce limbă, de ori ce confesiune și de ori ce rasă.

Pe timpul absolutismului, acel timp de egală asuprire, erau alte mactime la valoare, cum sunt astăzi.

Pe atunci deschiderea unei școale era salutăată cu bucurie și nu-și venia nici unui diregătoriu prin minte, ca să întrebe, că de ce limbă are să fie școala. Ceeace era atunci bucurie — așî e, ca să nu șicem intristare și supărare — cel puțin indignare.

Se indignează frații nostri conlocuitori, când se ridică pentru români câte un paladiu al științelor.

Le vine cu greu, dacă se înnulțesc oamenii cu carte și așî tot românul, care nu poartă opinci rupte și șubă, prin care să treacă ploaia și vîntul, nu e bun patriot. Popii și dascălii romănesci sunt ținta — care și o au ales de a o lovi, cu predilecțiune.

Ei sunt periculoși pentru ideea de stat ungu-resc pînă așî nedifineată de nimenea, ei agitează, dacă învață, ei propagă răsboiu, când vorbesc de pace, ei turbură apa, deși sunt din jos ca mielul din fabulă.

Ori-ce neîndreptățire vedită făcută românului formează un titlu de onoare la cei ce conduc destinele țerei, și de aceea pe întrecute emulează oficianții publici, pentru ca să-și câștigel astfel de merite și rari sunt, de tot rari oamenii cumpetați, oamenii, cari ved, că este fatală o astfel de pornire.

Să nu ne prindă mirare, dacă aceasta sistemă nu duce la bine și să nu ne prindă mirare, dacă țeranul român pleacă din sat și se duce, unde îl duc ochii, numai aici nu se mai află bine. Pînă bine de curând astfelu de emigrări erau sporadice, și în multe casuri se ducea tata de familie, ca să câștigel în altă țară mijloace de train pentru el și pentru familia sa. Mulți bani agonisiți în țeri străine veneau la noi în țară — și mărginimea nu ne va da de gol, dacă susținem, că dările și alte imoșite de acasă și astăzi sunt plătite cu bani din România, Rusia, Bulgaria și din Crimeea chiar. — Dar pînă când mărginenii motivau și motivează trecerea lor în țeri străine, cu lipsa de pămînt, pe atunci cei din comitatul Albei de jos, cei de pe vatra Mu-reșului și cei de pe ambele Tîrnave — nu o pot motiva aceasta cu lipsa de pămînt și cu lipsa de muncă, ci cu singura împrejurare, că le a devenit aici esistența imposibilă. Imposibilă din cauze economice și și mai imposibilă din cauzele administrațiunei rele, a dărilor grele și multor șicane, ce le îndură, începînd dela cel din urmă pandur sătesc pînă pe scara cea lungă, din care e formată vieța publică din stat. Emigrările în mase sunt deci la ordinea țilei și atunci vadă cei ce au ochi de vedut, cine va mai lucra pămîntul, cine va mai da contingentul la completarea armatei și de pe a cui piele se

FOIȚA.

Seara în ajunul nunții.

(Urmare.)

Din acest moment cășetoria acestei părechi se șocotia de cea mai norocită, de modelul concordiei și al păcei.

Tinerii păreau, că nu se mai gîndesc la nimic alta, de dimineața pînă seara, decât că să trăească unul după placul celui-l-alt. În primul an și dedicau unul altuia cele mai plătute și sentimentale poesii din lume; cât ținu earna și vara și împodobiră locuința cu flori semnificative, ori ce mobilă de casă semnifica o scumpă aducere aminte. În al doilea an se transformă acest fanatism de iubire în consimțire ba chiar în simpatie; totuși în ori și ce societate, la petreceri, la baluri se vedeau numai pe ei, se îngrijau numai de ei, și trăiau numai pentru ei. În al treilea an în societăți numai era modru d'a trăi într'o astfel de iubire, acasă însă erau tot ei. În al patrulea păreau a se fi liniștit de prea marele estas al iubirei, cel puțin într'u atăta, încât câte o seară, ba chiar o și întreagă și puteau pe-trece și singuratici în societăți, el întrun loc, ea așîrea, fără a arde de dor; cu atăt mai ardătoare era însă plăcerea, când se întălniau. În al cincilea putea contele face călătorii cu săptămănila fără ca inima

lui să se sfășie de durere și fără ca ea să leșine la despărțire. Dar epistolele adresate unul altuia din timpul acela trebuia să le cetesci! În adevăr, Heloisa n'a scris mai dulce, mai înfocat, cu peana lui Pope. În al șaselea se întlegeau în cele din urmă așa, că în o absentă de câteva săptămăni se mărgineau pre lăngă una ori două epistole de amicitie. În al șeptelea an erau convinși, că ei se pot iubi fără a fi siliți să se legitimeze de dimineața pînă seara prin vorbe s'au înnscris. Asta era mult. Fericirea și ajunse culminațiunea, căci trăiau într'o liniștită încredere și într'o plătută pretenie. În anul al optulea egoismul iubirei se micșoră așa de tare, încăt simpatisau și cu cei-l-alți muritori, și nu trăiau numai pentru ei, ca și cum numai ei ar fi în lume vii, ear toți cei-l-alți oameni numai nesce chipuri pe bina vieții. În al noulea ajunseră oamenii cei mai demn de iubit, cei mai bine-făcători, mai plătuti și mai de inimă atăt în fața publicului cât și în casa lor. În anul al șeculea erau și ei ca tot puil de om, și cum se cade să fie oamenii de omenie, cari au trăit în pace de ce ani de țile.

Erau adevă cu de ce ani mai vechi, dar cu ei și iubirea lor, și durere — și virtuțile lor. Amendoi erau proverbiali în cetate pentru facultățile lor escelente, și din asta pricină ficecine îi cinstea.

Încă în deceniul al doilea în primul an al cășetoriei și observară, că șeu dragostea nu mai e așa

de înfocată. Și așa cum era, o aflau ei de un lucru foarte firesc. Se pot iubi și fără a o spune în gura mare. În anul următoriu începură a descoperii unul despre altul unele scăderi, cari pînă acum erau acoperite cu invelișul iubirei. Ei însă se cruțară și unul privia scăderile celuiialt cu indulgiță amicală. În al treilea an și mai aduceau încă aminte de scăderi, dar se întlegeau bine. Și dacă unul era molestat prin purtarea celuiialt, cel puțin era convins, că ofensatorului i-se cade să guste pocăință. În al patrulea an însă i-se părea, că pocăința l'ajunge prea des, presupuniau unul despre altul, că celălalt nu și vede bărna din ochiul lui, ci aschia în ochiul celuiialt. În al cincilea an deveniră cam certăreți, ear de pocăință nici pomană nu mai era. În al șeselea începură a-și cumpăni vorbele pentru ca să poată trăi în armonie. În anul al șeptelea se iviră chiar neîntelegeri, și nu era lucru mai ușor decât ca unul să se supere de purtarea celuiialt, dar și asta o luau de bani buni și o considerau ca o dovadă a iubirei și a dragostei; nici o rană însă nu ustură mai rău ca privirea întuneată a unei ființe iubite. În al optulea urmară șfedile mai des, dar nu puneau mare preț pe ele. Și în cea mai fericită cășetorie încă se întemplă așa. Câte-va țile erau busumflați ș'apoi earășî se întlegeau frumos. În anul al noulea amendoi ajunseră la înteleptul rezultat, că bine ar fi dacă ar mai încunjura prea multele

mai plăti legionul de amployați căpătuiți sub fericiți eră a dualismului și al căror număr înspăimântător pune la griji și pe maghiarii lui „Pesti Napló.”

Revista politică.

In dieta țerei se continuă desbaterea asupra budgetului cu vehemența dela începutul desbaterei. Opozițiunea continuă cu atacurile asupra guvernului, dar tot odată intră și în desbaterea sistemului actual al dărilor.

In cercurile bine informate astăzi, se privește ca fapt îndeplinit, că actualul ministru de finanțe contele I. Szapáry îndată după terminarea desbaterei, respective primirea budgetului își va da demisiunea, și negocierile s'au și început deja cu fiitorul seu următoriu, care ar fi Coloman Szél. Acesta însă pune unele condițiuni, dela aplanarea cărora depinde primirea acestui fotoliu.

In Germania spiritele sunt tot în starea agitată de până aci. Mișcările electorale s'au început deja. Activitatea, ce o desvoaltă partidul guvernamental ne pune în perspectivă ca lucru sigur isbânda în favorul cancelarului Bismarck. Poporul prusian, care îndată după disolvarea Reichstagului s'a grăbit a face ovațiuni bătrânului monarch, acestor simțăminte de aderință le-a dat espresione în formă și mai concretă prin răspunsul casei de sus, în care întratele se ȳice:

Majestatea Voastră sunteți creatorul organizării actualei armate. Cu aceasta armată Majestatea Voastră ați dat imperiului potestatea și gloria de mai înainte, și ați susținut în decurs de mulți ani pacea Europei. Relațiunile popoarelor europene în prezent sunt încordate, și nu e eschisă posibilitatea, ca imperiul german pe neașteptate să fie încurcat în rebel. Casa de sus e cuprinsă de cea mai adâncă durere, că Majestatea Voastră nu Vă sunt date mijloacele, ca armata germană să fie în stare a desvolta o deplină acțiune, ceace a adus cu sine și disolvarea Reichstagului. Casa de sus cu cel mai profund devotament declară: că necondiționat și cu plăcere se alipește lângă Majestatea Voastră, și exprimă mulțăminta pentru îngrijirea față de armată, și și exprimă totodată convingerea, că poporul prusian nu va cruța nici un sacrificiu pentru ca să dea armatei posibilitatea a scuti patria de ori ce pericol.

Deputațiunea bulgară și-a făcut peregrinagiul pela toate cabinetele europene. Simpatii au întimpinat în tot locul, dar niciări n'a primit ceea ce ar fi dorit. Groechen ministrul englez într'o vorbire câtră alegătorii sei din Liverpool a ȳis:

Anglia întocmai ca cancelarul Bismarck, lucră pentru susținerea păcii europene. Anglia nici când nu s'a ocupat cu ideea ca pentru o dinastie sau persoană să conturbe pacea Europei. Guv. englez pentru re alegerea principelui Alexandru nici când n'a desvoltat vre-o acțiune. În cât pentru alegerea principelui guvernul totdeauna a avut în vedere pacea din Berlin. Guvernul nimic n'a făcut și nu va face, ce ar părea, că Anglia să separează de celelalte puteri, cari toate lucră spre susținerea păcii.

Anglia nu e indiferentă, față de cestiunea bulgară, deși nu e chemarea ei a face inițiativa în privința aceasta.

conveniri. „Tu ești simțitoare,” ȳise contele, „și încâtătoare. Și eu sum de multe ori. Asta nu e bine la socoteală. Tu poți deveni vehementă, și eu aș putea. Mai bine eu te las să faci mendrele, cum îți place, dar și tu să mi îngădui. Să trăim bine și veseli unul cu altul, fără a ne sfădi. Noi ne iubim, dar nu se cuvine ca iubirea să fie pricina stingerei noastre de pe astă lume.” Și contesei îi venia asta la socoteală. De atunci înnaite se purtau altfel ca până acum. De multe ori abia se vedeau la masă. Nimenea nu în treba, unde ai fost ați și ce ai făcut. ȳilele iar se însenină și ei trăiau de capul lor, dar în pace și în concordie. Și dacă unul se vedea atins de vorba și de fapta celuilalt se despărțiau printr'un singur complement.

In anul al ȳecilea mai bine ȳis în al doȳecilea al firului istoriei, veniseră într'o seară amândoi dela teatru, cinară bine și se deteră în povești. Erau încă foarte mișcați de impresinea, ce o produse o reprezentațiune în inimile lor simțitoare. Fericirea vieții conjugale și casnice, de care se entusiasmară prin reprezentațiunea teatrală, părea că din nou îi cuprinsese ca pentru totdeauna să se sălăsluiască în ei.

„O,” vorbi contesa, „Toate 's bune, dacă n'ar mai îmbătrâni omul!”

— Tocmai tu nu trebuie să te plângi. Unde vei afla o femeie, care să și fi păstrat vioiciunea, ca

Cronică din Viena.

Viena, Ianuarie, 1887.

(Ajunul carnavalului. — Petreceri. — Bogații. — Sărăcii. — Societăți umanitare. — Festivități ocazionale. — Concerte. — Balul curții imperiale.)

Cetățile mari sunt de regulă scena celor mai diferite contraste. Intre zidurile acestora se observă mai marcabil antitesa între sublime și ridicol, cultură și ignoranță, virtute și fără de lege, avuție și serăcie.

Intre diferitele perioade ale anului, cu deosebire una se distinge prin înfățișarea imediată a contrarietăților înfloritoare, ce există între avut și serăc. Periodul acesta, în al cărei ajun chiar acum se află lumea vieneză, e: carnavalul

Strașnicul ano-timp, cu care coincide sezonul carnavalului ofere nenumărate privelisci plăcute și neplăcute.

Escursiunea cu sania, patinarea, preumblarea prin parchetul salelor de dans, ascultarea reprezentațiunilor teatrale și concertele, participarea la soareele costumate și glumele picante și în fine — după reîntoarcere — adăpostirea în odaia bine aerisită și încălțită și așezarea încărcată cu cina bine pregătită și împodobită cu dumnezeesul nectar — sunt totatătea scene plăcute.

Da, căci cine nu se simte bine în timpul de eamnă, când, înveluit în bunda călduroasă și așezat în sania zurăitoare, grăbesce în libera natură spre a-i admira costumul alb, sau încălțat cu opinci de oțel fuge, brăsdând gheața lucie între sunetele melodioase ale muzicii! Nici că observă frigul și vântul, cari deșteaptă puterile spirituale, grăbesce circulația sângelui, roșesc obrazii și dau ochilor un lustru strălucitor. Dar apoi salele de dans, iluminate și încălțite, umplute cu mireșme mirositoare, ce vesele ofer oaspeților împodobiti cu florile naturei și artei!? Sau doar nu e desfătare a te rădima în logea sau fotelul teatrului și concertului și a aplauda vre-o virtuoasă sau virtuos, cari într'un mod răpitor împrăștie admirabilele perle ale trilelor și coloraturilor lor artistice?! Ascultarea unei tragedii, care cu peripațiile sale acuși, acuși ne umple de fior, acuși ne reinvie, făcându-ne să simțim cu cel ce cade sau învinge, sau a vre-unui comic, care ne înveselesce cu variațiunile nesfârșite ale talentului seu — și tot atâtea oare plăcute! Las soarelele costumate, unde pitorescile colori ale porturilor fantastice măresc și transfigurează frumusețea geniului femeesc, ear șoaptele tainice și zimbetele sarcastice ale masculor te fac a uita realitatea! Reîntoarcerea la caminul în a cărei vatră locuesce aureola jaratecului arȳetor, așezarea la masa așternută spre a da sufletului — sucul seu hrănitor; aprinderea unei sugări și admirarea fumului seu vinetiu-albastru, care se înalță în spirale, brăsdând aerul — sunt tot atâtea desfătări. Desfătări, pe cari fie cine și le poate închipui, căci fie cine, chiar dacă n'a avut nici o ȳi fericită în a sa viață, are totuși o fantazie, care conduce și prezentează toate posibilele și imposibilele.

Aceste ar fi priveliscile plăcute. — Cantitatea și calitatea lor dispare pe lângă a celor contrare. —

Sezonul de față, pe care avuții îl întâmpină cu nerăbdare — fiindcă le măresce și îndecinesce bucuriile vieții pre desmosteniții sortii — serăcii îi umple de groază și îngrijire. Lipsese și suferințele lor se măresc astfel, încât adese devin insuportabile.

tine? Nu pot face nici o deosebire, cum ești astăzi și cum erai în seara din ajunul nunții. Numai câteva mici capriții... Dar, toane are tot omul. Vieța noastră casnică o invidiază pământeni. Dacă aș fi un flăcău și te-aș vedea numai și numai pe tine te-aș peți.

„Foarte frumos și iscusit,” adause contesa oftând. „Dar, scumpe pretine, cugetă-te, acum 's două ȳeci de ani! Ce 's eu ați, și cum eram atunci?”

— Ați ești o drăgălașă soție, ear atunci erai o drăgălașă fetiță. Pentru mine esti tot aceea — El se sculă repede și îmbrățișând-o o sêrută pe pept.

„Am fi de tot fericiți, numai ceva ne lipsese dragul meu preten, ceva, ce încununează vieța conjugală a altora.”

— Te pricep; un copil, care se moștenească grațiile și virtuțile tale. Inșe — adause contele, sêrutând mâna soții sale — tu abia împlinesci treȳeci și opt de ani, eu abia am încheiat patru ȳeci. Cine scie, poate...

„O cât de fericită aș fi! In adevăr inșe un singur copil îți procură tot atâta bucurie câtă amărăciune și frică.

O mică întemplantare poate să ni'l răpească. Bine ar fi inșe, doi copii...”

— Îți dau tot dreptul nu numai doi copii, ci trei. Căci cu doi, dacă unul ar muri earăși am fi tot cu frica în sin. Sunt convins, că ceriul ne aude

Frigul, care dă vieța celui bine îmbrăcat, slăbesce pe cel ce în haine zdrăncioase trebuie să dea afront cu asprimea iernei. Cu atât mai vârtoș, dacă după munca și sudoarea ȳilnică, e lipsit chiar și de bucată recreatoare și încălțitoare, ba chiar și de adăpost

Numărul celor lipsiți e grozav. Soartea lor tot așa. Schimbarea ei e aproape imposibilă — dar nu e eschisă ameliorarea. Aceasta e scopul societăților numite: umanitare. Apelurile acestora adesea umplu coloanele ȳiarelor, părății numeroși, până chiar și tablele institutelor de educațiune.

Soartea celor lipsiți e cumplită — ȳic aceste, — strigătul după pâne a străbătut chiar și în sancturul muselor, să contribuim cu toții, spre a veni într'ajutoriu, acuirându-le barem adăpost călduț, tee și supă călduță!

Lipsa e cu deosebire acum mare, când e dricul iernei și când lucru, afară de curățirea zăpedei și căilor, nu se prea află, ear mijloacele de traiu și încălțit sunt scumpe.

S'a făcut apel să vină comuna într'ajutoriu, edificând anumite institute, unde cei sêraci să și poată afla asil în cas de desperare. Causa sub jure est. Se speră inșe, că magistratul, ale cărei zăvoare au fost deja scuturate de miile flămânde va lua decisiuni favorabile. Asemenea s'a făcut apel la cei bogăți, la autoritățile teatrale musicale, artistice și la toți arangerii de produțiuni filantropice, ca să grăbească într'ajutoriu celor necăjiți, dar se vede, că lipsa pretutindenea prinde rădăcini. Inșuși Maj. S. împăratul a contribuit cu ocaziunea Crăciunului 5000 fl. din șatula sa privată pentru împărțirea celor sêraci ca să și poată și ei încălții colibe. Esemplului preainnalt au urmat și alții. Se speră, că cauza va fi sprijinită cu căldura cuvenită și nu vor întârȳia cei ce au — și laudă Dlui și de aceștia are Viena. Autoritățile teatrale, prin darea unei reprezentațiuni teatrale extraordinare din când în când, eară alți artiști renumiți, cari ȳi de ȳi storc aplausele și paralele publicului, prin contribuirea unei părțicele din venitul lor material — mult bine ar putea face. Causa merită sprijin și din punct de vedere al sigurității publice și morale. Căci dela soartea proletarismului atârână sporirea sau împușinarea omorurilor și sinuciderilor, cari sunt caracteristică destul de urâtă pentru capitala Austriei. — Aceasta e partea cea întunecată a carnavalului. —

Festivitățile ocazionale sunt la ordinea ȳilei.

In 11 l. c. n. și a sêrbat Alteța Sa imperială, archiducele Reiner, protectorul numeroaselor societăți academice literare, împlinirea anului al 60-lea al etății. Gratulațiunile și felicitațiile au fost conform iubilariului, eara în 13 l. c. n. adoratul comic al vienezilor — cu deosebire al vienezelor — Eduard de Bauernfeld împlinirea anului 85 al vieții sale, încă destul de tinere. Buchete preste buchete au în încununat pe bătrânul literat. In comisia teatrală a Burgului vienez a fost și româna dșoara Bărsescu. Aniversările sunt numeroase și dese, dar nici mirare în o cetate, care numără 1—2 mil. locuitori.

Carnevalul încă nu s'a început. Baluri de elită n'au fost până acum. Dar semne sunt, căci biletele de invitate sboară ca fluturii de zăpadă. Vor fi diferite baluri. Frumoase și picante. La tot casul cel mai picant, ca toate cele de acum, va fi cel al artiștilor, care se va ține la anul 1887 pentru care deja în anul acesta s'a ales o comisie pregătitoare. Se ȳice, că atunci vor fi prezentate toate costumele,

și să îndură. Trei copii se vor juca împrejurul nostru.

„Scumpe,” ȳise ea zimbând, „poate că ar fi totuși din cale afară. Asta ne-ar aduce iar neînțelegeră. Spre pildă, dacă ar fi toți ficiori.”

— Bine. Noi avem venit 25 mii de fl. Ne ajungem și le putem purta și lor de grija. Pe cel mai mare 'l voi face soldat. Al doilea va îmbrățișa cariera diplomatică. Ne va costă cam mult, dar vor eși oameni din ei. Noi avem rude, rang și vađa.

„Inșe, intime ai uitat de al treilea.

— Pe cel mai mic? Nu. El va îmbrățișa cariera preoțescă. Se va face canonic. Darul nu lipsese.

„Ce vorbesci? canonic? Copilul meu popă, nu, și ear nu, din asta nu se va alege nimic.”

— Și cum să nu se aleagă? Dacă îndrăsnesc să te întreb, și cum să nu. El poate să ajungă stareț, egumen, episcop.

„Nici odată! Nici cu capul odată nu voi suferi să fiu mamă unui monach și eu să mi vȳd pe fiul meu acoperindu-și luna de pe cap cu potcapiu și haine mănăstiresci. ȳii-ha, ce ț'o mai plesnit și ție prin cap? Dar de aș avea o sută de copii, nu m'aș putea învoi la asta.

(Va urma.)

cari au existat în lume și vor exista până atunci — fără deosebire. De sigur tricolorul și costumul național va fi atunci în mai mare înste ca acum.

Deși lipsesc încă balurile de elită, sunt din greu concerte. Se vede, că posturile și timpul dinaintea carnavalului formează cu deosebire sezonul concertelor. În Viena se produce cu mare succes o stea nouă apărută pe orizontul muzicii vocale. E Marcella Sembrich, care răpesc publicul iubitor de artă, storcându-i aplauzele frenetice și visându-i simpatiile drăgălașe. Asemenea se ascultă cu mare plăcere pianistul virtuos Alfred Grunfeld. Concertul concertelor va să fie în 18 l. c. n. Acesta e al scolarilor, care e compus din toate capacitățile musicale. El se arangează în onoarea patronesei, arhiducesa Clirionoamă Stefania. Fînd însă aceasta cam bolnavă ținerea lui s'a amănat deocamdată.

În 20 l. c. n. se ține balul cel mare, numit „Grosser Hofball.“ Se speră, că acesta va deslega afurisenia de preste celelalte și va inspira coardele muzicii, cari până acum au fost cam amorțite. Așa să fie.

Anectare în Ghimeș via Galați.

Guvernul Ungariei înainte cu câte-va zile a dat concesiunea spre începerea edificării primei secțiunii a călei ferate secuesci, ce se estinde dela Héjasfalva, până la Székely-Udvarhely. Scopul călei ferate secuesci e de a se anecta prin Ghimeș cu calea ferată română, și frecuența portului Galați spre Ungaria, Austria de mijloc, Germania de sud, și Helveția a o atrage pe această linie și esopera transportul pe uscat pe o linie cu mult mai scurtă, — eară de altă parte are în vedere tragerea la sine a frecuenței levantine a mării Negre dela căile ferate și portul rusesc, și dela societatea austriacă de căli ferate, ce esopera transportul via Lemberg, Cernoviț spre Odessa, — ce succedând va fi în favorul căilor ferate maghiare și române, cu deosebire însă în favoarea portului principal român „Galați.“

Pre cât linia Brașov — Bucuresci nu este linia comercială, chiar pe atât e linie comercială, linia Ghimeș — Galați, și precum nu zace în interesul României de a mări frecuența liniei Predeal, față cu Orșova, chiar așa este interesul român a concentra comerțul orientat în portul Galați și față cu Odessa a ridica Galațul la un emporiu comercial, și al face Marseille română spre ce și situațiunea îi este cu mult mai favoritoare ca a Odesei.

Comitatele Odorheiu (Udvarhely) și Ciuc (Csik) au oferit spesele necesare spre edificarea de 200 chilometri cale ferată, și așa edificarea acestei linii până la marginea țerei este asigurată, de și guvernul Ungariei se ține passiv față cu această linie, stărind anectarea la Tulgeș, ce însă are direcțiunea spre Odessa.

Precum suntem informați concesionarii liniei Ghimeș au subțernut petițiunea prin ministeriul de externe la regimul României în cauza anectării la Ghimeș și sperăm, că aceea va fi luată în dreaptă considerațiune. Au nu e dorință generală, ca Transilvania cu România să fie legate la olaltă prin cât de multe drumuri, că așa comerțul secular de schimb a productelor, în interesul ambelor țeri cât mai mult să se lătească, și produsele să-și afle prețurile cuvenite? Dar mai presus decât aceste subversă scopul tare, că comerțul și frecuența maiestrită a porturilor rusesci se decadă în favoarea portului Galați, și comerțiului levantin maghiar, Galațul să-și fie calea naturală spre mare, — apoi ridicarea Galațului e justa dezvoltare a comerțiului român, pe când frecuența îndreptată spre Odessa innaveștesce numai comerțul rusesc.

Galațul este emulul Odesei, și așa fie-care cale, ce desvoaltă și lătesce comerțul Galațului este tot odată cale comercială română.

Aceste sunt motivele, ce ne-au făcut a consacra atențiune a celui fact că s'au început, lucrările primei secțiunii, din aceea cale ferată, ce țintează anectarea la Ghimeș.

Varietăți.

* (Reuniunea română de cântări din Sibiiu) își va da concertul seu ordinar Duminecă în 23 Ianuarie 1887 st. n. în sala dela „Musikverein“ cu următorul program:

1. „Hora,“ cor cu acompaniare de piano de G. Dima;
2. „Terzet,“ (sopran, tenor și bas) din oratoriul „Creațiunea“ de I. Haydn;
3. „Concert pentru Violoncello,“ op. 14 de G. Goltermann;
4. „Cântece toscanice,“ pentru cor, soli și acompaniare de piano de R. Weinwurm;

5. „Două cântece,“ pentru o voce de bas de F. Schubert; a) Cruciata, b) Lira

6. „Sextet,“ din opera „Don Iuan“ de W. A. Mozart;

7. „Făgăduința,“ cor cu acompaniare de piano de S. Iadasohn.

Începutul la 7 oare seara

Biletele se vor estrada Duminecă (în ziua concertului) dela 3—5 oare după prânz în localitățile Societății române de lectură (casinei române) strada Cîsnădiei Nr. 7.

* (Locuitorii comunei Porcești) fiind rău păgubiți prin rumpere de nor a încurs la comitat suma de 62 fl. 69 cr., ear din visteria statului 200 fl. v. a., cari bani s'au și împărțit locuitorilor.

S'au adunat din cercul Noerichului 2 fl. 20 cr.; din cercul Săliștei 15 fl.; din cercul Mercurei 5 fl. 95 cr.; din Sebeș 5 fl. 52 cr.; din Sibiiu 34 fl. 02 cr.

* (Alegerea patriarhului ecumenic.) Din Constantinopol se depeșează la „Politische Corr.“ Invitarea pentru votisarea cu scopul unei noue alegeri a patriarhului ecumenic s'a trimis tuturor metropoliților din provincie. Administratorul patriarhatului a convocat o ședință a adunării naționale pe 24 Ianuarie.

* (Actrița Bârsescu) dela teatrul Burgului Vienez după un morb de mai multe zile se află eară sănătoasă așa încât în curând va secera de nou aplauzele publicului.

* (Necrolog.) Căpitanul ces. regesc. **Iosif Avram**, dela regimentul de infanterie Nr. 64 născut lângă Sibiiu, din comuna granițarească Orlat, carele a fost concediat pe un an, pentru recăștigarea sănătății — a repausat în Domnul după un morb îndelungat, în orașul Görz, în etate de 49 de ani. Repausatul a fost un brav și fidel luptător al steagului — sub care a stat. Fiei țerina ușoară, și memoria în veci pomenită.*

* (Necrolog.) **Clemente Lupșaiu**, parochul gr. cath. al Rodnei vechi, vice-protopop onorar, preot decorat cu crucea de aur cu coroana pentru merite, după un morb greu de 4 zile în anul al 79-lea a etății, și a 56-lea an a preoției sale, ș'a dat nobilul seu suflet în mâinile creatorului, în 17 Ianuarie st. n. 1887. Fie-i țerina ușoară și memoria eternă!*

* (Despre Țarul Rusiei de acum) povestesc foaia rusească din Genf un episod caracteristic. Tata Țarului actual se presenta la festivitățile curții imperiale cu suită numeroasă, din contră următorul seu Alecsandru III. incungiură ori-ce pompă și splendoare. Merg la festivitățile curții imperiale, la părăși și alte conveniri sociale întovărășit numai de câteva persoane. Astfel se presentă și cu ocasiunea unei părăși militare de curând ținite. Oare-care turburare ivită în suita sa îl irită așa de tare, încât indata ordonă favoritului seu gen. Richter să părăsească suita. Purcederea prea militară a împăratului superă pre doi domni din suită: pe gen. Pușchin și pe adj. a latere Kamenlin într'atât încât acestia demonstrativ se deteră la o parte și aprinseră sugărilor. Țarul observând aceasta numai decât comandă gen. Richter să aresteze pe gen. adj. a latere contele Miljutin și Kamenlin pe 5 zile. Țarul în iritația sa confundase pre gen. Puschin cu contele Miljutin și nu se lăsa se-i dea nime deslușiri.

„Nu! am vedut însuși cu ochii mei“ — striga Țarul „că contele Miljutin a fumatu. El a fumat și pas! Doar sciu eu mai bine, cea ce ved, că ori cine altul. Poruncesc și basta! În fine convingându se Țarul, că Miljutin chiar în timpul acela fusese trimis altundeva a demândat să aresteze pre adevăratul vinovat pre generalul Puschin.

* (Imperatul Wilhelm al Germaniei naș.) Bătrânul împărat a funcționat în 13 l. c. n. ca naș la botezul familiei princiare Gustav Biron de Kurland. Noul botezatul, care în decursul actualui a fost ținut în brațe de însuși împăratul s'a numit „Wilhelm.“

* Concentrarea oficiilor postale cu cele telegrafice, după cum se anunță din Budapesta astăzi se poate privi ca lucru îndeplinit; — și noul ministru de comunicațiune și lucrări publice G. Baross, a și pus deja în lucrare dispoșiunile prealabile spre acest scop.

* (Cel mai nou candidat) pentru tronul Bulgariei se afirmă a fi contele Ladislau Hunyady. Se dice, că acesta ar fi un descendent de a lui Iancu Sibinyanyi (Ioan Huvyadi, Corvinul,) care era foarte popular la bulgari. Dar vorba să fie. Cu unul mai mulți.

* (Iubileu) în 11 l. c. n. și a serbat arhiducele Rainer anul al 60-lea al etății sale. Cu aceasta ocasiune iubilarul a fost felicitat de împăratul,

*) Din lipsa de spațiu întârziat.

Red.

clironom și aproape toată casa imperială în persoană, eară gratulațiuni în scris au sosit dela toate somnitațiile militare, bisericesci, diplomatice și aristocratice. Jurnalele beletristice și-au împodobit pagina primă cu portretul alteței Sale.

* (Thomas Edison) renumitul inventor în sciința fisicală, după cum vestesc sirma telegrafică — zace în agonia morții. Lumea științifică ar perde mult prin el.

* (Defraudațiunea postală) seversită pe trenul austriac de oficiantul Harang de Pál înainte aceasta cu câteva (săptămâni s'a pertractat înainte tribunulului din BPesta. Defraudantul celor 56.000 fl. a fost judecat la arest de 5 ani și la suspendarea din oficiu pe alți cinci ani.

* (Ce însemnează oare)? Ordinațiunea mai recentă a ministrului de resboiu dispune — după cum dice foia „Presse“ ca recruții, cari erau să fie înrolați cu 1 Aprilie să se înroleze la 20 Febr. Asemenea și rezerviștii se vor înrola în anul acesta cu 6 săptămâni mai curând. — Până în Martie glotașii de 19 ani.

* După cum vin vestile del Strassburg e oprit ca soldații francesi să mai umble prin Alsația și Lorena decât în virtutea permisiunii speciale a directorului de poliție, ear din Anvers, că Germania ca și în ajunul răsboiului din 1870 a cumpărat mari cantități de orz comprimat pentru cavalerie.

* (Principele Alecsandru de Battenberg) a plecat în Egipt. În Cairo se fac mari pregătiri pentru primirea lui. Trenul separat al vice-regelui îl va conduce în Cairo, unde i s'a pus la dispoziție palatul Kassr-Nuzho. Iachtul cel splendid al vice-regelui îl va purta pe undele Nilului.

* (Monumentul-Radetzky.) Suma colectată pentru aceasta până în 4/16 Ianuarie e 214.767 fl. 33 cr.

* (Monumentul lui Mozart) se va ridica după cum spun foile vieneze înainte opere Burului

* (Agrațiare.) Maj. Sa Impăratul a agrățiat prin rescriptul seu din 12. l. c. n. 111. de indivișii arestați, ertându-le restul timpului de arest: Agrațiați sunt austriaci.

* (Arsenalul din Viena) are lipsă mare de lucrători. Cu deosebire curelari, șelari, cismari și croitori se caută. Semne de pace!

* (Jertfă de copil.) O pereche de oameni sërmani și bătrâni din Gumpendorf în Viena, trăiau cum puteau de ași până mâne, ajuturați de ficia lor, care era comptabilă în o prăvălie de hârtie. Închidându-se prăvălia și rămânând astfel fata fără post, bieți părinți se vegeră de-odată lipsiți cu totul de cele mai necesare mijloace de traiu. Fata în strém-torarea cea mare își vându până și părul ei cel lung și frumos la un friseur numai pentru de-a căpăta ceva cu ce să-și țină părinții. Când vedu în fine că nu mai este nici un mijloc de scăpare în desperarea ei, își aduse aminte, că oare cine îi spusese, că un dentist renumit din Viena, ar plăti pentru fie-care dinte sănătos, treișeci de florini, pe lângă condițiunea, că el însuși să-și scoată afară. Ce să facă? Se duce iute la dentistul, care promisese atâta sumă pentru un dinte — având și ea prea frumoși dinți — îi spune, că ea voiesce să-și vëndă dinții. Când auți el din ce cauză voiesce ea să aducă aceasta jertfă atât de mare, fu mișcat așa de tare, încât vërșă lacrimi. Nu voi deci nici de cum a răpi fetei dinți cei atât de frumoși, ci o dărui cu o sută de florini, ca să procure părinților cele de lipsă. Dară n'a fost destul cu atâta. După vre-o câte-va zile, dentistul se presentă la părinții ei și ceru mâna fetei, qicând, că o fată cu inimă atât de nobilă, nu poate s'o lase să-și scape.

* (Bibliografic.) Se află de vëndut în librăria tipografiei archidiececane *Calendarul archidiececsei* pe anul 1887. Recomandăm acest calendariu cu deosebire preoților și învățătorilor noștri atât pentru conținutul lui interesant în partea literară, cât și mai ales pentru schematicismul ce-l cuprinde despre întreg organismul nostru bisericesc din întreaga metropolie. Prețul unui esemplariu e 30 cr. La 10 esemplare unul se dă rabat.

Deși primii corifei ai științii medic. univer. ai Europei le-au eseminat și le-au recomandat cu căldură și cei mai mulți medici le prescriu ași, tot se mai află oameni îndoelnici, cari nu se pot hotărî din pricina multor feluri de amestecături, ca ravintă apă acră, picături de ale lui Sulzberg etc; a face o încercare cu pilurile de Svitzera ale farmacistului R. Brandt (conținând o scătue 70 kr. farmacii); cu toate acestea suntem convingși, că produc pentru ori-cine influința cea mai plăcută, sigură și nevătămătoare, și firea cea mai simțitoare o va surprinde și împăca. Sigur veritabil în farmacii sunt pilurile de Svitzera ale lui R. Brandt numai având semnul cruce în pământ roșu — și se trimit pe lângă R. Bradt.

Xr. 479

[1514] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parohiei de clasa a III-a din comuna Răcătău se escrie concurs la înțelesul ordinului consistorial din 1 Iuliu 1886. Nr. 2189 B. concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Dela 115 familii câte una ferdelă de familie de bucate în greunțe cu ferdelă veche sau în locul ferdelei 1 fl. adevă un florent . . . fl. 115.—

2. Dela folosința casei parohiale grădină și progradie . . . . . fl. 30.—

3. Dela frunțășile ce se dau din pădurea bisericeii sinodul cu comitetul parochial asigură un venit de . . . fl. 60.—

Dela stola regulată. . . fl. 42.90

Dela umblarea cu crucea la bobotează dela 115 familii câte 2 cupe grâu, coaste și alte prinoase à 30 cr. . . fl. 34.50

6. Dela părăstare și alte dăruri aduse . . . . . fl. 80.—

7. Dela cununa anulii și dela Pasci . . . . . fl. 32.—

8. Dela eșirea cu litie la hotar și sântirea apei la zile anumite și usitate . . . fl. 10.—

9. Dela molitvele posturilor . . . . . fl. 12.—

Suma fl. 416.40

Cei cari doresc se ocupe aceasta parohie, au să-și îndrepte petițiunile inzestrate cu documentele prescise în statutul organic și regulamentul pentru parohii subsemnatului oficiu

protopresbiteral până la supranumitel termin.

Sebeș, în 29 Decembre, 1886.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu, prot.

Nr. 35.

[1513] 3-3

CONCURS.

Încuviințându-se prin ordinul consistorial din 11 Novembre 1886 Nr. 5597 B. așezarea de Capelan lângă neputinciosul paroch George Panța în Parochia de clasa a I-a din Pianul de sus protopresbiteratul Sebeșului se escrie pentru întregirea acestuia concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

A treia parte din venitele parohiale afară de cimiteriul, carele se lasă întreg în folosința parochului până trăește.

Doritorii de a ocupa acest post vor avea să-și aștearnă petițiunile instruite conform statutului organic și regulamentul pentru parohii oficiului protopresbiteral al Sebeșului până la terminul sus indicat. Se lasă concurenților în voie, ca sub durata concursului să se prezenteze poporului în biserică în vreo duminică ori sârbătoare.

Pianul de sus, în 27 Decembre, 1886. Comitetul parochial în conțelegere cu

I. Tipeiu, prot.

Nr. 592

[1512] 3-3

EDICT.

Ilie Brad gr. or. din Gurariului, protopresbiteratul Seliștei care de 4

ani a părăsit cu necredință pre legiu- ita sa soție Ana Hanzu tot din Gurariului conform decisiunei consistoriale din 4 Novembre a. c. Nr. 5626 B. se citează a se presenta în termen de trei luni dela prima publicare a acestui edict, înainte de subscrierul oficiu, căci la din contră procesul divorțial intentat de soția sus numită contra lui se va pertracta și decide și în absența lui.

Seliște, 23 Decemvrie, 1886.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei.

Dr. Nicolae Maier, protopresbiter.

Nr. 6083 1886 civ.

[1516] 2-3

Publicațiune.

Subscrierul prin aceasta aduce la cunoștință publică, că pentru pregătirea lucrărilor comasării hotarului comunei Buia (Boilya) și anume: pentru regularizarea reprezentării, alegerea inginerului și staverirea preliminarului de spese, ca și de pertractare, se defige ziua de 7 Februarie 1887 9 oare a. m. ce se va ține în cancelaria comunală din Buia, la care partractare prin aceasta se citează toți interesații cu acea adaugere, că prin neprezentarea unuia sau altuia procedura nu se poate împedeca. Elisabetopole, 31 Decembre, 1886.

Judele esmis al tribunalului.

Kelemen m. p., jude.

Nr. 41/1887

[1517] 2-3

Publicațiune.

Din partea tribunalului regesc din Elisabetopole prin aceasta se aduce la cunoștință, că în urma rugării lui Andrei Schneider și consoții din Merghindeal (Morgonda) pentru conducerea comasării hotarului comunei Merghindeal, se pune și de pertractare ziua de 28 Februarie a. c. 9 oare

a. m. ce se va ținea în cancelaria comunală din Merghindeal, la care pertractare se citează toți interesații în cauză cu acea observare, că părțile cari nu se vor prezenta se vor considera ca învoite la comasare

Din ședința tribunalului reg. din Elisabetopole, ținută la 10 Ianuarie, 1887.

Nagy Lajos, preș.

ifj. Csegezi, notariu.

Sz. 834. 1886 tkvi.

[1518] 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közíré teszi, hogy a nagyszabeni „Albina” takaréks és hitelintézet végrehajtónak Mokán Iuon, Opris Szimion és Gyorgye Örményszékési lakos végrehajtást szenvedők elleni 1435 frt. tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a vizaknai kir. járásbíróság területén Örményszékési határon fekvő az Örményszékési 757 sz. tjkben A + 1 rsz. az Örményszékési 302 sz. tjkben A + 6, 11, 12 13, 17, 20, 21, 22 és 24—29 rsz. Összesen 1257 frt 50 kr. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887 évi február hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor Örményszékésen a község előjáróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi November hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes érték papirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A vizaknai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságtól 1886 évi Oktober hó 29-én. A kivonat hitelell.

Csiki, kiadó.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1886.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Predeal, Arad, Timișoara, Sibiu, and other locations. Includes train numbers, departure times, and fares.

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.

Redactor provisoriu: Dr. Rem Roșca.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.